

nansministeren bemyndiges til at udstede Statsobligationer til et saadant Beløb, samt at de ved Havnen til Raadighed staaende Arealer skulle forpagtes bort til Selskaber, der vilde anlægge Elektricitets- og Vandværker og Pakhuse o. s. v., og at man begrænser Tiden for saadanne Koncessioner eller Forpagtninger til 25 Aar. Aaremaalet kunde jo tages under nærmere Overvejelse. Jeg ser ikke, hvorfor man skulde gaa højere op, saa meget mindre som jeg ved første Behandling henviste til en Koncession, der af Indenrigsministeren er given til et Kobbermineselskab i Grønland. Det er senere blevet mig bekendt, at Kryolitselskabets Koncession, der er given i 1857, skal fornyes hvert 20de Aar. Hvorfor saa her gaa højere end til de 25 Aar, som vi have foreslaaet. Men, hvis Sagen i øvrigt kunde blive realiseret som af os paatænkt, skulde vi heller ikke modsætte os nogen Forhøjelse af Aaremaalet. Vi have ogsaa i vort Forslag søgt at sikre, at danske Firmaer bleve foretrukne ved Anlægene ved St. Thomas' Havn, ligesom ogsaa Arbejdere, som ere hjemmehørende derovre, eller danske Arbejdere skulde foretrækkes. Som jeg allerede antydede ved Lovforslagets første Behandling, have vi foreslaaet, at de Arbejdere, som beskæftiges ved Anlægene, skulle være lykkesforsikrede i Henhold til den her gældende Lov og de til samme knyttede Regler.

Den ærede Ordfører (Birch) sagde, at der kun forelaa et Tilbud fra Koncessionsandragerne. Men det er ikke rigtigt. Efter hvad jeg har citeret af Etatsraad Andersens Udtalelser, foreligger der mere end den ene Vej at gaa. Der foreligger baade den Vej at overlade dette Selskab Anlægget af en Havn paa Water Island og den, at Staten selv kan overtage Anlægget af Havnen og forpagte de forskellige Arealer bort og her sikre sig — og det beder jeg ærede Medlemmer lægge Mærke til — netop disse Mænds Assistance, deres Dygtighed og Indsigt i hele dette Foretagende. Ved Behandlingen af Sager af beslægtet Beskaffenhed er det fra forskellige Sider gjort gældende, at man manglede Dygtigheden, den private Dygtighed stod ikke til Raadighed for Staten i samme Udstrækning som for de store private Selskaber, men jeg gør opmærksom paa, at her er netop denne Dygtighed til Stede. Den Mand, jeg har nævnt, siger selv i Udvalget — og jeg har ingen Grund til at tvivle paa hans Udtalelser —, at i dette Tilfælde ville Koncessionssøgerne, da det for dem ikke har været om at gøre at tjene Penge, af rent

patriotiske og nationale Grunde føle sig lige saa stærkt interesserede i at føre dette Foretagende vellykket igennem, som hvis de selv havde skaffet Kapital til det. Om, at Staten kan skaffe Kapitalen, 10 Mill. Kr., til et saadant Foretagende ligesaa fuldt som fem private Mænd turde maaske alle være enige.

Det blev af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), som desværre ikke er til Stede i Dag, ved første Behandling stærkt gjort gældende, at her er man fra mange Sider i Begreb med at faa Rigsdagen til at vedtage en Koncession, hvorved Øerne faktisk gik over til at blive disse 5 Mænds og deres Arvingers Ejendom. Det forekommer mig, at der i de Ændringer, der ere foreslaaede, er gjort meget ringe Tilløb til at komme bort fra den oprindelige Koncession, og at de samme Udtalelser, der fremkom fra det nævnte Medlem og for Resten ogsaa fra min Side ved Sagens første Behandling, fuldt ud staa ved Magt endnu. Da vi ikke ville sælge Øerne til andre Nationer, men have en Interesse i at bevare dem, og da Panamakanalens Gennemførelse efter alle kyndige Mænds Udsagn og efter alle Solemærker at dømme vil byde Øerne en stor Chance, forekommer det mig, at den Chance burde Staten ogsaa søge at faa noget Udbytte af og ikke overlade den alene til den private Kapital. Ved at gøre det gavner man i Længden ikke Øerne, og man gavner heller ikke den danske Stat. Jeg vil af andre Grunde ikke her, hverken antydningvis eller paa en saadan Maade, at det kan vække nogen Opsigt udadtil, komme ind paa, hvad der kunde ske; det er ikke derfor, jeg tager Ordet. Men selv om vi gaa ud fra, at disse Mænd, Koncessionssøgerne, som der her er Tale om, ville lade sig det være magtpaaliggende ved enhver Lejlighed at varetage den danske Stats Interesser paa enhver mulig Maade og tage Hensyn til, at ikke eventuelle Kollisioner med fremmede Nationers indflydelsesrige Rederier o. s. v. kunde afstedkomme Forviklinger, som den danske Stat som Nation ikke var tjent med, leve disse Mænd jo ikke evigt, og Koncessionen skal gælde for 99 Aar. Men hvor have vi saa Garantien for, hvorledes der vil blive handlet af Efterfølgerne, dels disse Mænds Arvinger og dels de ledende Mænd i de Selskaber, som ville blive oprettede for at udnytte Koncessionen? Hvor er Garantien for, at der af dem til enhver Tid vil blive handlet saaledes, at vi som Nation ere tjente dermed? Vi ere ikke